

Nyhetsbrev från ungdomsenkäten *Om mig*

Nu finns årets webinarium tillgängligt i textad version online!

Årets webinarium för ungdomsenkäten *Om mig* ägde rum 22 april. Från ungdomsenkäten presenterades nya data om ungas hälsa och livsstil och inbjuden föreläsare från MUCF pratade om attityder och värderingar bland unga. Dessutom fick vi höra exempel på ungdomsdelaktighet från tre kommuner i länet: Linköping, Åtvidaberg och Söderköping. En textad inspelning av seminariet och bildspel från presentationerna finns på [hemsidan](#).

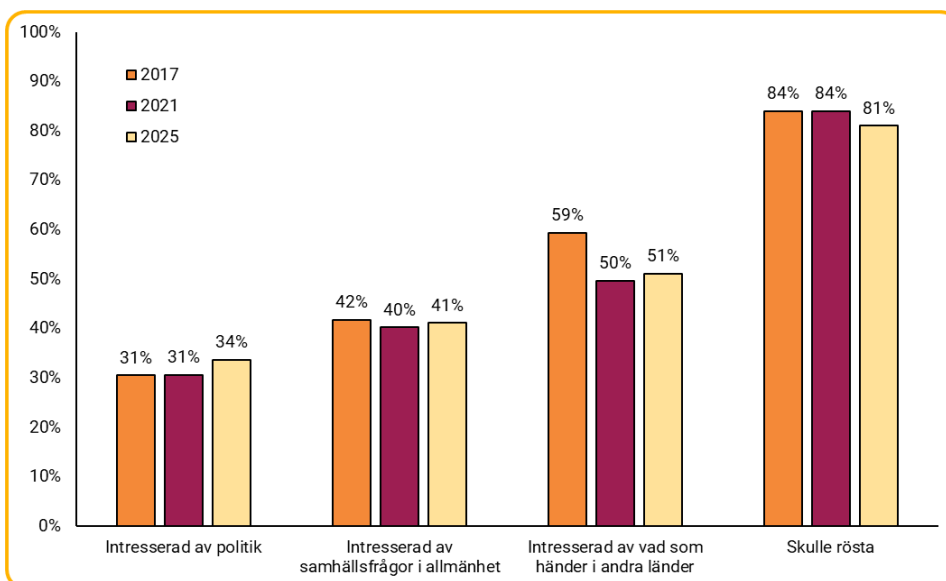
Med anledning av valåret 2026 hade webinariet fokus på demokrati och delaktighet. Hur intresserade är unga av politik och samhällsfrågor? Skulle de rösta om de fick möjlighet? Vilka valfrågor upplever de som viktigast? Och vad är betydelsefullt för att trivas i sin kommun?

Intresse för politik bland ungdomar i Östergötland

Intresset för politik har varit relativt stabilt de år vi har ställt frågan. Ordet "politik" upplevs som stort och svårt, medan konkreta sakfrågor uppfattas som begripligare och lättare att ställning till. Ungdomarna är i allmänhet mer intresserade av samhällsfrågor och vad som händer i andra länder än politik i sig. Politiken känns avlägsen och komplicerad. I samtal med ungdomarna menar de att engagemanget bland unga skulle öka om det politiska samtalet i högre grad omfattade sakfrågor som berör dem.

Trots ett relativt lågt politiskt intresse uppger fyra av fem att de skulle rösta om det vore val i dag. Att rösta beskrivs som en stark norm i Sverige. Men det finns även en önskan att påverka samhällsutvecklingen.

I figuren nedan ses hur många som är intresserade av politik generellt, av samhällsfrågor, vad som händer i världen och hur många som skulle rösta.

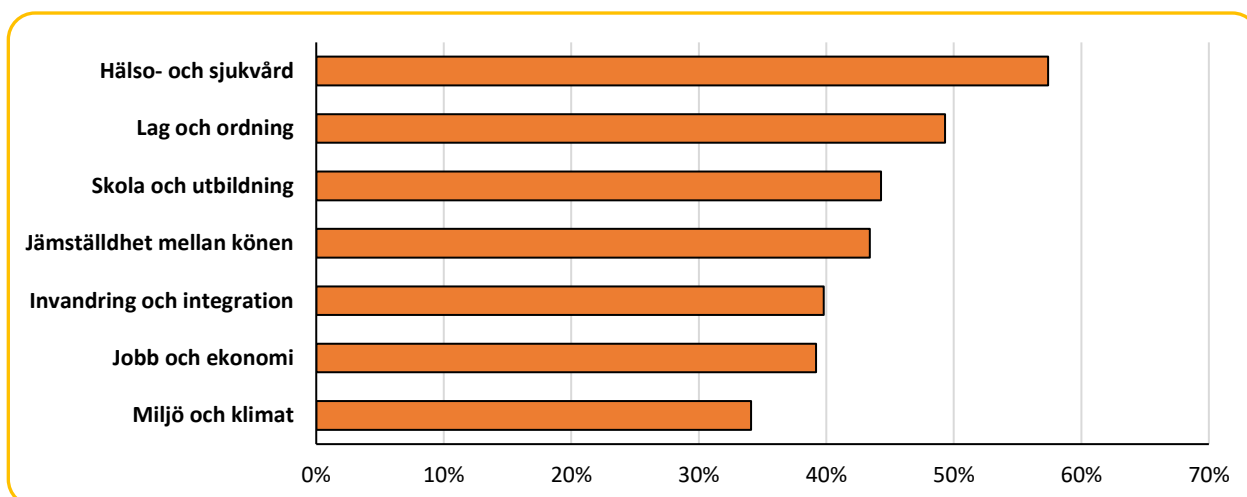

Viktigaste samhällsfrågan inför valet

Hälso- och sjukvård är den samhällsfråga som bedöms som allra viktigast. Hela 57 % uppger att frågan är mycket viktig (se figur nedan). Därefter rankas lag och ordning som näst viktigast, följt av skola och utbildning.

Jämfört med enkäten inför valet 2022 var hälso- och sjukvård även då den viktigaste frågan. Den näst viktigaste valfrågan vid förra mätningen var jämställdhet mellan könen, men denna fråga har nu tappat i prioritet. I intervjuer med ungdomarna framkommer att många upplever att samhället i dag är mer jämställt, vilket kan förklara varför frågan har sjunkit i prioritet. Samtidigt finns tydliga skillnader mellan könen: 55 % av tjejerna anser att jämställdhet är mycket viktigt, jämfört med 30 % av killarna.

Även miljö och klimat har prioriterats ned från en fjärde till sista plats. Det här skiftet i prioritering ses bland både tjejer och killar. I intervjuer anges att andra frågor som hälso- och sjukvård, trygghet, lag och ordning och utbildning känns mer akuta. Klimatfrågan upplevs handla om en framtid långt bort, att det känns svårt att påverka samt att klimat lätt kopplas samman med aktivism, något som många inte vill förknippas med. Det är fler tjejer och ungdomar med annan könsidentitet som tycker att miljö och klimat är viktigt jämfört med killar.

Vad är betydelsefullt för att trivas i sin kommun?

Möjlighet till arbete, tillgång till hälso- och sjukvård, bra miljö för barn att växa upp i, boende, och trygghet är de topp fem viktigaste frågorna för att trivas och vilja bo kvar i sin kommun, precis som år 2019 då frågan senast ställdes. Även fritidsfrågor rankas som mycket viktigt att förbättra för unga. Ungdomarna lyfter att ökade investeringar i fritid och idrott kan vara en del av lösningen på problemet med kriminalitet. De menar att fler meningsfulla aktiviteter skapar tryggare miljöer och minskar risken för att unga dras in i destruktiva sammanhang.

Jämfört med 2019 anser hälften så många att det är viktigt att kommunen värnar om miljö och klimat. På ungdomsenkätens hemsida finns kommunrapporter där man kan hitta ungdomarnas svar uppdelat på kommunnivå.

Vadstena arbetar vidare med enkätresultaten

I Vadstena sker ett årligen ett fördjupningsarbete med *Om mig*-enkäten. Rebecca Granlund som är skolkurator berättar:

-Vi genomför djupintervjuer utifrån resultatet av Om mig med alla våra 8:or i Vadstena, ungefär efter sportlovet varje läsår. Då har vi i elevhälsan skapat ett frågeunderlag med frågor som vi är nyfikna på kring våra elever. Det kan dels vara fördjupande frågor utifrån resultaten, varför sticker vi ut på något vis tex eller varför saknas underlag från Vadstena just i denna fråga, men vi försöker även använda enkäten som en möjlighet att få ökad kunskap om våra elever.

Rebecca beskriver att dessa intervjutillfället tjänar flera syften:

-Vi får bättre relation till eleverna, ökad aktuell kunskap samt en möjlighet att bjuda in eleverna till att prata med en vuxen på skolan som avsätter en stund för individuell kontakt.

Enligt Rebecca är detta en mycket rolig aktivitet att genomföra och det planeras för fortsatt utveckling av arbetet under nästa läsår.

Vill du veta mera? Kontakta gärna rebecca.granlund@vadstena.se

Skolprofiler med metodstöd

[Skolprofilerna](#) lanserades förra våren och bygger på data från ungdomsenkäten *Om mig*. De har tagits fram för att underlätta det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i Östergötlands skolor. Skolprofilerna finns på enkätens hemsida och under hösten kommer en utvärdering av skolprofilerna att genomföras.

Höstens enkät

Höstens *Om mig*-enkät kommer att ha extra fokus på skärmtid.

Enkäten kommer liksom 2025 att ha digitala inloggningslänkar. Som tidigare finns enkäten även som kortversion med färre antal frågor och ett förenklat språk för elever med språksvårigheter eller begränsade språkkunskaper. Det finns även en extra förkortad version med bildstöd för elever inom anpassad skola. I början av september får deltagande skolor en manual för genomförande och tre digitala inloggningslänkar till enkäten (en för varje enkätversion). Rätt inloggningslänk skickas sedan vidare till elevens mail av skolan.

Hösten 2025 testade några kommuner att elever som omfattas av KAA (kommunalt aktivitetsansvar) fick besvara enkäten. De resultaten presenterades i det förra nyhetsbrevet. I höst kommer elever inom KAA att få möjlighet att besvara en egen anpassad enkät och alla kommuner kommer ges möjlighet att erbjuda den enkäten.

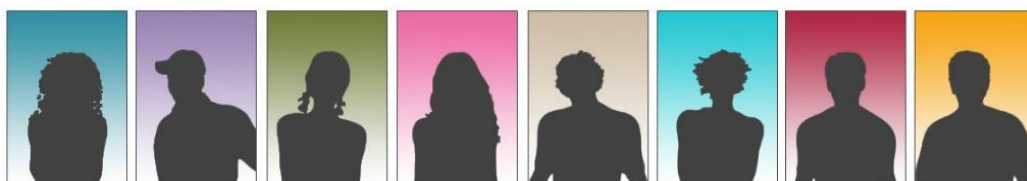
Vill du veta mer och hitta fler resultat?

Besök ungdomsenkätens hemsida

<https://www.regionostergotland.se/ommig>

Kontaktuppgift till Region Östergötlands samordnare

Hanna.henriksson@regionostergotland.se

Region Östergötland i samverkan med länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland